

635

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾

z dnia 5 maja 2011 r.

w sprawie metody oznaczania procentowej zawartości zanieczyszczeń krótkiego włókna lnianego lub włókna konopnego

Na podstawie art. 39f pkt 1 lit. b ustawy z dnia 19 grudnia 2003 r. o organizacji rynków owoców i warzyw, rynku chmielu, rynku tytoniu, rynku suszu paszowego oraz rynków lnu i konopi uprawianych na włókno (Dz. U. z 2008 r. Nr 11, poz. 70, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa metodę oznaczania procentowej zawartości zanieczyszczeń krótkiego włókna lnianego lub włókna konopnego.

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) włóknie lnianym zieleńcowym i włóknie konopnym zieleńcowym — należy przez to rozumieć włókno uzyskiwane w wyniku mechanicznego przerobu odpowiednio słomy lnianej surowej i słomy konopnej surowej, niepoddanej w szczególności zabiegom roszenia i parowania;
- 2) włóknie lnianym biologicznym i włóknie konopnym biologicznym — należy przez to rozumieć włókno uzyskiwane w wyniku przerobu mechanicznego odpowiednio słomy lnianej i słomy konopnej, po uprzednim jej wyroszeniu metodą moczenia lub slania;
- 3) włóknie lnianym parowanym i włóknie konopnym parowanym — należy przez to rozumieć włókno uzyskiwane w wyniku przerobu mechanicznego odpowiednio słomy lnianej i słomy konopnej, po uprzednim poddaniu jej zabiegom parowania;
- 4) zanieczyszczeniach luźnych — należy przez to rozumieć paździerz, szypułki, liście, części torebek

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej — rynki rolne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. Nr 216, poz. 1599).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 52, poz. 303 i Nr 158, poz. 989, z 2010 r. Nr 228, poz. 1486 oraz z 2011 r. Nr 106, poz. 622.

nasiennych oraz inne ciała obce, dające się oddzielić od włókna przez wytrząsanie;

- 5) zanieczyszczeniach trwałych — należy przez to rozumieć paździerz (przyschle), skórkę, szypułki oraz resztki wierzchołków łodyg, które pozostają we włóknie po oddzieleniu zanieczyszczeń luźnych;
- 6) zanieczyszczeniach ogólnych — należy przez to rozumieć łączną masę zanieczyszczeń luźnych i trwałych, znajdującą się we włóknie.

§ 3. Oznaczanie procentowej zawartości zanieczyszczeń luźnych, zanieczyszczeń trwałych i zanieczyszczeń ogólnych krótkiego włókna lnianego oraz włókna konopnego: zieleńcowego, biologicznego i parowanego, w stanie luźnym oraz w postaci bel i taśmy, wykonuje się na pobranych z tych włókien próbkach:

- 1) przy zastosowaniu metody oznaczania procentowej zawartości zanieczyszczeń krótkiego włókna lnianego lub włókna konopnego, która jest określona w załączniku do rozporządzenia, albo
- 2) przez porównanie zawartości zanieczyszczeń w badanej partii krótkiego włókna lnianego lub włókna konopnego z wzorcami włókna o znanej zawartości zanieczyszczeń, które zostały uzyskane metodą, o której mowa w załączniku do rozporządzenia.

§ 4. Traci moc rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 13 maja 2004 r. w sprawie metody oznaczania procentowej zawartości zanieczyszczeń krótkiego włókna lnianego lub włókna konopnego (Dz. U. Nr 131, poz. 1407 oraz z 2006 r. Nr 60, poz. 426).

§ 5. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi: *M. Sawicki*

Załącznik do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 5 maja 2011 r. (poz. 635)

METODA OZNACZANIA PROCENTOWEJ ZAWARTOŚCI ZANIECZYSZCZEŃ KRÓTKIEGO WŁÓKNA LNIANEGO LUB WŁÓKNA KONOPNEGO**I. Sposób pobierania i przygotowywania próbek krótkiego włókna lnianego lub włókna konopnego**

1. Próbki krótkiego włókna lnianego lub włókna konopnego pobiera się równomiernie z badanej partii włókna przy zachowaniu ich jednakowej masy w taki

sposób, aby łączna masa pobranej próbki wynosiła 3 kg.

2. Próbki krótkiego włókna lnianego lub włókna konopnego w opakowaniach jednostkowych takich jak bele, gary, nawoje pobiera się:

- 1) ze wszystkich opakowań, jeżeli badana partia włókna składa się nie więcej niż z 3 opakowań;
- 2) z 3 opakowań, jeżeli badana partia włókna składa się z 4—5 opakowań;
- 3) z 5 opakowań, jeżeli badana partia włókna składa się z 6—10 opakowań;
- 4) z 6 opakowań, jeżeli badana partia włókna składa się z 11—15 opakowań;
- 5) z 9 opakowań, jeżeli badana partia włókna składa się z 16—25 opakowań;
- 6) z 12 opakowań, jeżeli badana partia włókna składa się z 26—63 opakowań;
- 7) z 14 opakowań, jeżeli badana partia włókna składa się z 64—160 opakowań;
- 8) z 15 opakowań, jeżeli badana partia włókna składa się ze 161—250 opakowań;
- 9) z 16 opakowań, jeżeli badana partia włókna składa się z więcej niż 250 opakowań.

3. Próbkę reprezentatywną krótkiego włókna Inianego lub włókna konopnego w postaci bel pobiera się z wybranej beli, proporcjonalnie z różnych jej miejsc, w taki sposób, aby łącznie włókno tworzyło próbkę o masie 3 kg. Przy pobieraniu włókno chwytają się dłońmi i wyciągają z wnętrza beli. Próbkę umieszcza się w opakowaniu. Przed włożeniem próbki do opakowania obcina się nożycami wystające z dłoni końce włókien, a opakowanie zaopatruje się w etykietę.

4. Próbkę krótkiego włókna Inianego lub włókna konopnego w garach lub nawojach pobiera się z wybranego opakowania przez odcięcie odcinków taśmy o takiej długości, aby łącznie tworzyły próbkę o długości 20 m. Próbkę pobiera się co najmniej z dwóch różnych miejsc. Pobraną próbkę wkłada się do opakowania, które zaopatruje się w etykietę.

II. Oznaczanie procentowej zawartości zanieczyszczeń krótkiego włókna Inianego lub włókna konopnego

1. Do oznaczania procentowej zawartości zanieczyszczeń krótkiego włókna Inianego lub włókna konopnego używa się:

- 1) wagi laboratoryjnej;
- 2) stołu do klasyfikacji;
- 3) ciemnej tablicy o wymiarach 1,00 × 1,50 m;
- 4) nożyc;
- 5) płytki Petriego;
- 6) pincety;
- 7) suszarki elektrycznej, która jest odpowiednio wentylowana i skonstruowana w taki sposób, że jest możliwe ustawienie wytwarzanej przez nią temperatury z dokładnością do $\pm 1^\circ\text{C}$ i szybkie jej regulowanie.

2. Oznaczanie procentowej zawartości zanieczyszczeń w próbce krótkiego włókna Inianego lub włókna konopnego wykonuje się przez:

- 1) podzielenie próbki krótkiego włókna Inianego lub włókna konopnego, pobranej w sposób określony w części I, na dwie równe części, przy czym pierwsza część jest przeznaczona do oznaczenia zawartości zanieczyszczeń, a druga do ewentualnego wykonania powtórnego oznaczenia;
- 2) rozłożenie pierwszej części próbki krótkiego włókna Inianego lub włókna konopnego równomiernie na tablicy, a następnie rozciągnięcie i rozluźnienie występujących skupisk włókien;
- 3) uniesienie próbki krótkiego włókna Inianego lub włókna konopnego, zmiecenie zanieczyszczeń pozostałych na tablicy i ich równomierne rozsypanie na całej powierzchni rozłożonego włókna;
- 4) podzielenie próbki krótkiego włókna Inianego lub włókna konopnego na cztery równe części, a następnie wycięcie z każdej z nich, z różnych, losowo wybranych miejsc, przez całą grubość warstwy, kwadratowych skrawków, które po połączeniu powinny stanowić 3 próbki o masie około 10 g każda;
- 5) usunięcie z każdej próbki krótkiego włókna Inianego lub włókna konopnego:
  - a) zanieczyszczeń luźnych — przez jej wytrząsanie nad arkuszem czystego papieru oraz
  - b) zanieczyszczeń trwałych — za pomocą pincety;
- 6) umieszczenie każdej z próbek krótkiego włókna Inianego lub włókna konopnego w oddzielnej płytce Petriego;
- 7) umieszczenie zanieczyszczeń pobranych z każdej z próbek w oddzielnych płytkach Petriego;
- 8) oznaczenie płytek Petriego z próbkami krótkiego włókna Inianego lub włókna konopnego oraz z zanieczyszczeniami w ten sposób, aby każdej z próbek można było przyporządkować oddzielone z nich zanieczyszczenia luźne i trwałe;
- 9) poddanie próbek krótkiego włókna Inianego lub włókna konopnego oraz zanieczyszczeń suszeniu w suszarce elektrycznej, w temperaturze 105°C — do uzyskania stałej masy, a następnie oddzielne zważenie każdej próbki oraz zanieczyszczeń z dokładnością do 0,01 g;
- 10) obliczenie procentowej zawartości zanieczyszczeń luźnych i trwałych w próbce (P_{lt}) krótkiego włókna Inianego lub włókna konopnego według wzoru:

$$P_{lt} = \frac{z}{m+z} \times 100\%$$

gdzie:

z — oznacza masę wydzielonych zanieczyszczeń luźnych i trwałych w gramach,

m — oznacza masę próbki włókna Inianego lub konopnego w gramach, po oddzieleniu zanieczyszczeń;

- 11) obliczenie zawartości zanieczyszczeń luźnych i trwałych w partii (P) krótkiego włókna Inianego lub włókna konopnego w procentach jako średniej arytmetycznej zawartości zanieczyszczeń luźnych i trwałych we wszystkich próbkach i podanie wyniku tych obliczeń z dokładnością do 0,1%.